

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології і журналістики
Кафедра теорії літератури та зарубіжної літератури

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА

Частина 3

підготовки	здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня
галузі знань	01 Освіта / Педагогіка
спеціальності	014 Середня освіта
предметної спеціальності	014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література)
спеціалізації	014.022 Німецька мова та зарубіжна література
освітньо-професійної програми	Середня освіта. Німецька та англійська мови. Зарубіжна література

Силабус нормативного освітнього компонента «Зарубіжна література» (Ч. 3) підготовки здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література), спеціалізації 014.022 Німецька мова та зарубіжна література, за освітньо-професійною програмою СЕРЕДНЯ ОСВІТА. НІМЕЦЬКА ТА АНГЛІЙСЬКА МОВИ. ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА

Розробник: **Левчук Тереза Петрівна**, доктор філологічних наук, професор кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури, , професор

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми:

доц. Зубач О. А.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури, протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри:

проф. Романов С. М.

І. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність, спеціалізація, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна	01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література) 014.022 Німецька мова та зарубіжна література Середня освіта. Німецька та англійська мови. Зарубіжна література Бакалавр	Нормативний
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 3
		Семестр 5-ий
		Лекції 30 год.
		Практичні 44 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 38 год.
	Консультації 8 год.	
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		українська

ІІ. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по-батькові – Левчук Тереза Петрівна

Науковий ступінь – доктор філологічних наук

Вчене звання – професор

Посада – професор кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури

Контактна інформація: +38 (063) 43 642 63, Tereza.Levchuk@vnu.edu.ua

Дні занять: (<http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>)

ІІІ. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Програма освітнього компонента передбачає вивчення історико-літературного процесу Європи та Америки 1-ї пол. XIX ст. Акцентовано увагу на актуальності мистецьких тенденцій зазначеного періоду та новаторстві художніх пошуків. *Предметом* курсу є особливості розвитку романтизму в літературах Європи та Америки, літературна спадщина визначних постатей періоду 1-ї пол. XIX ст.

2. Пререквізити й постреквізити.

Пререквізити: ОК «Вступ до літературознавства», ОК «Зарубіжна література» (Ч. 1, 2). **Постреквізити:** ОК «Зарубіжна література» відповідних періодів, ОК «Методика викладання зарубіжної літератури», курсова робота, педагогічні практики, вибіркові курси.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента – виявити типологічно загальні, національно своєрідні та індивідуально авторські риси літератури 1-ї пол. XIX ст.; дослідити традиції та зазначити новаторські риси епохи романтизму; окреслити напрями вивчення творів зазначеного періоду в шкільній практиці.

Завдання освітнього компонента «Зарубіжна література» (ч. 3): вивчення одного з визначальних етапів розвитку зарубіжної літератури – романтизму; ознайомлення із загальним станом історичного розвитку літератури цього періоду, його характерними особливостями порівняно з попередніми епохами, історичними обставинами розвитку літератури, творчістю видатних діячів, найбільш яскравими і характерними для цього періоду літературними творами та специфікою їхнього шкільного вивчення.

4. Результати навчання (компетентності).

Зміст ОК спрямований на формування таких загальних і фахових компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з філології та наук про освіту, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.

ЗК 8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі

знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК 10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ФК 2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

ФК 4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами англійської, другої іноземної мов та зарубіжної літератури та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

ФК 10. Здатність застосовувати досягнення сучасної методичної і філологічної наук, освітніх концепцій у процесі навчання іноземної мови і зарубіжної літератури в закладі загальної середньої освіти.

ФК 11. Здатність проєктувати педагогічну діяльність, володіти професійно-методичною компетентністю для планування і проведення занять з іноземної мови та зарубіжної літератури.

ФК 13. Здатність застосовувати практичні навички моделювання, конструювання освітнього процесу і змісту іншомовної підготовки для проведення навчальних занять та позакласних заходів з іноземної мови та зарубіжної літератури у ЗЗСО, в тому числі за умов дистанційного та змішаного навчання.

ФК 15. Здатність виявляти закономірності літературного процесу, визначати специфіку і значення художніх концепцій і літературних творів у контексті суспільно-літературної ситуації, літературної критики і культурної епохи; давати оцінку художнього твору; визначати роль системи образів, сюжету, композиції та засобів виразності в їх поєднанні; характеризувати творчу індивідуальність автора.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. *Відтворює* основні концепції та принципи педагогіки і психології; *враховує* в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

ПРН 2. *Демонструє* вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

ПРН 3. *Називає і аналізує* методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; *класифікує* форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

ПРН 4. *Здійснює* добір і *застосовує* сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично *оцінює* результати їх навчання та ефективність уроку.

ПРН 5. *Вибирає* відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; *аналізує* динаміку особистісного розвитку учнів, *визначає* ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ПРН 7. *Демонструє* знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), *оперує* базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

ПРН 8. *Генерує* обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.

ПРН 14. *Застосовує* на практиці знання про лінгвістичні, психологічні, дидактичні основи навчання іноземної мови і зарубіжної літератури та шляхи формування компетентностей учнів.

ПРН 19. *Характеризує* тенденції, етапи і особливості літературного процесу країн у різні епохи, визначає світоглядно-естетичну специфіку літературних течій і напрямів; *аналізує* твір за його ознаками і в контексті епохи, *називає* жанрові особливості твору, оперуючи термінологією.

ПРН 20. *Демонструє* володіння іншомовною комунікативною компетентністю відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти в усіх видах усного і писемного спілкування.

ПРН 23. *Уміє* критично опрацьовувати джерела і здійснювати самостійний науковий пошук, у тому числі і з використанням емпіричних методів.

Soft skills:

- здатність логічно і критично мислити, самостійно приймати рішення;
- уміння працювати в команді;
- навички комунікації, вміння виступати перед аудиторією, лідерство;
- здатність управляти своїм часом, розуміння важливості deadline (вчасного виконання поставлених завдань).

5. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс .	*Форма контролю / бали
Змістовий модуль 1. Німецький і французький романтизм						
Тема 1. Романтизм як літературний напрям і тип світогляду	2	1	-	1	-	-
Тема 2. Німецький романтизм та його представники. Єнський гурток. Тік, Новалис	4	1	2	1	-	РЗ, ІРС, АТ / 5
Тема 3. Гейдельберзький гурток романтиків (А. фон Арнім, К. Brentano). Творчість Клейста	6	2	2	1	1	-
Тема 4. Гофман – універсальний геній. Проблема двосвіття в казках письменника.	7	1	4	2	-	ДС / 5
Тема 5. Пізній німецький романтизм: творчість Г. Гейне.	5	1	2	2	-	РЗ / 5
Тема 6. Художня система французького романтизму. Діяльність мадам де Сталь.	3	2	-	1	-	-
Тема 7. Поезія французького романтизму. Творчість А. де Ламартіна, А. де Він'ї, В. Гюго.	6	2	2	2	-	АТ / 5
Тема 8. Сповідальний роман: Шатобріан, Констан, Мюссе. Романістика Гюго.	6	2	2	2	-	ДС / 5 РЗ / 5
Тема 9. Твори німецького й французького романтизму в школі	5	-	2	2	1	ІРС / 10
Разом за модулем 1	44	12	16	14	2	40
Змістовий модуль 2. Романтизм англomовних країн						
Тема 10. Особливості англійського романтизму. «Озерна школа»: Кольрідж, Вордсворт.	5	1	2	2	-	АТ, ДС / 5
Тема 11. Творчість Байрона. Байронізм. Образ барда в літературі	6	1	2	2	1	ІРС, АТ, ДС / 5
Тема 12. Лірика англійського романтизму: Шеллі, Кітс.	6	2	2	2	-	РЗ / 5
Тема 13. Розвиток історичного роману у творчості Скотта.	6	2	2	2	-	ІРС / 5
Тема 14. Романтизм в американській літературі. Трансценденталізм: Емерсон, Торо, Фуллер	5	2	-	2	1	-
Тема 15. Готична традиція американського романтизму. Творчість Е. По.	5	1	2	2	-	РЗ / 5
Тема 16. Епіка американського романтизму: Мелвілл, Готорн, Купер.	7	1	4	2	1	ДС / 5 РЗ / 5
Тема 17. Англomовні твори романтизму в шкільній програмі	4	-	2	2	-	ІРС / 5
Разом за модулем 2	45	10	16	16	3	35

Змістовий модуль 3. Слов'янський романтизм						
Тема 18. Ідеї панславізму в європейській культурі. Розвиток романтизму в слов'янських літературах	7	2	2	2	1	
Тема 19. Словацький та Міцкевич в українській рецепції. «Українська школа» в польському романтизмі	6	2	2	2	-	РМГ / 5
Тема 20. Творчість М. Гоголя. Україна в житті й творчості письменника	9	2	4	2	1	ДС / 5
Тема 21. Твори слов'янського романтизму в шкільному вивченні	9	2	4	2	1	ПРЗ / 10
Разом за модулем 3	31	8	12	8	3	25
Всього годин / Балів:	120	30	44	38	8	100

*Форми контролю: ДС – дискусія, ПРЗ – презентація, РЗ – розв'язування завдань, РМГ – робота в малих групах, ІРС – індивідуальна робота студента, АТ – аналіз тексту.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Завдання ґрунтуються на чинних шкільних програмах, розроблених відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23. 11. 2011 р. № 1392). *Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. 2012. № 4–5. С. 3–56.*
URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-п>.

Навчальні програми для 5-9 класів: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>

Навчальні програми для 10-11 класів: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

Тема	Завдання	Контроль
Німецький романтизм та його представники. Єнський гурток. Тік, Новаліс	Порівняти твори – Перро Ш. Пан кіт; Тік Л. Кіт у чоботях; З'ясувати терміни: герменевтика, герменевтичне коло, інтенціональність, феноменологія, інтертекстуальність, автор, твір, текст, інтерпретація, об'єкт / суб'єкт.	РЗ, ІРС, АТ (на пр.)
Гейдельберзький гурток романтиків (Арнім, Брентано). Творчість Клейста	Підготувати інформацію в межах шкільної програми: Казки. Значення діяльності братів Я. і В. Грімм у збиранні й збереженні фольклору.	ІРС (на пр.)
Гофман – універсальний геній. Проблема двосвіття в казках письменника.	Вивчення творчості Гофмана у школі. «Крихітка Цахес на прізвисько Цинобер». «Лускунчик або мишачий король».	ІРС (на пр.)
Пізній німецький романтизм: творчість	Підготувати аналіз віршів Г. Гейне з проекцією на шкільну практику. «Книга пісень» («На півночі	ІРС, АТ (на пр.)

Г. Гейне.	кедр одинокий...», «Не знаю, що стало зо мною...», «Коли розлучаються двоє...»).	
Поезія французького романтизму. Творчість Ламартіна, Віньї, Гюго.	Аналіз віршів Ламартіна, Віньї, Гюго	АТ (на пр.)
Сповідальний роман: Шатобріан, Констан, Мюссе. Романістика Гюго.	Підготувати інформацію про вивчення роману В. Гюго «Собор Паризької Богоматері» в школі.	ПРЗ, РМГ (на пр.)
Творчість Байрона. Байронізм. Образ барда в літературі	Українська тема у творчості Дж. Байрона. Поема «Мазепа». Проаналізувати специфіку зображення образу гетьмана у творі (монолог героя, романтичний пейзаж як засіб увиразнення образу, динаміка образу та ін.).	ІРС, АТ, ДС (на пр.)
Лірика англійського романтизму: Шеллі, Кітс.	Зробити аналіз поезії Дж. Кітса зі шкільного курсу «Про коника та цвіркуна». Поетизація образу природи.	АТ (на пр.)
Розвиток історичного роману у творчості Скотта.	В. Скотт, «Айвенго». Традиції Скотта в українській літературі.	ІРС
Готична традиція америк. романтизму. Творчість По.	Продумати та запропонувати оригінальні методики для уроку за твором Е. По «Золотий жук».	ІРС (на пр.)
Епіка американського романтизму: Мелвілл, Готорн, Купер.	Проаналізувати символіку образів у романі Мелвілла «Мобі Дік, або Білий Кит». Купер Ф. «Звіробій» або «Останній із могікан».	ІРС (на пр.)
Словацький та Міцкевич в українській рецепції.	Підготувати повідомлення: Ю. Словацький і Україна. Міцкевич А. «Кримські сонети». «Світязь». А. Міцкевич і Україна. Музеї А. Міцкевича і пам'ятники письменників в Польщі (Познань), Україні (Львів), Білорусі (Новогрудок).	ПРЗ (на пр.)
Творчість М. Гоголя.	Гоголь М. «Сорочинський ярмарок». «Ніч перед Різдвом», «Тарас Бульба». Вивчення в школі	ПРЗ (на пр.)

IV. Політика оцінювання

Засади поточного та підсумкового контролю викладені на сайті ВНУ імені Лесі Українки (докладно – в [Положенні про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#)).

Політика викладача щодо здобувача освіти ґрунтується на засадах ефективної співпраці. Береться до уваги відвідування здобувачем лекцій, активність на практичних заняттях (відображено у балах), креативність у виконанні евристичних завдань.

Оцінювання тем, які містять твори письменників, уведених у шкільну

програму з зарубіжної літератури, допускається з використанням елементів дуальної освіти у ЗЗСО ([Положення про підготовку здобувачів освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти](#)).

Передбачено можливість зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти ([докладніше – у Положенні](#)).

Політика щодо академічної доброчесності. В оцінюванні підготовки ЗО практичних і, особливо, передбачених у самостійній роботі творчих завдань керуємося політикою академічної доброчесності, яка полягає в недопустимості плагіату, компіляції ([Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#)).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни виконання певних видів робіт визначено заздалегідь. Перескладання матеріалу в межах навчального плану допускається у разі лікарняного та за графіком узгодженого з деканатом індивідуального плану.

За об'єктивних причин, наприклад, в умовах карантинних обмежень або ж хвороби здобувача (чи здобувача з особливими потребами), працевлаштування, міжнародного стажування, за умови певних сімейних обставин тощо, здобувач може оформити індивідуальний план і навчання у такому випадку відбувається за погодженим графіком з використанням технологій дистанційного навчання.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль успішності – екзамен, що має форму усної відповіді за змістом курсу. Здобувач освіти може отримати підсумкову оцінку і не складати іспит, якщо упродовж семестру він набрав 75 і більше балів. Якщо сума балів за поточне оцінювання та модульний контроль менша 75, екзамен обов'язковий. Підсумкова семестрова оцінка у випадку складання іспиту визначається як сума поточної семестрової та екзаменаційної оцінок у балах. Форма проведення іспиту: усна відповідь на відкриті запитання. Якщо здобувач освіти не склав іспит із першого разу, то має можливість повторно складати його ще двічі: один раз викладачеві, другий – комісії.

Перелік питань для підсумкового контролю

1. Романтизм як напрям світової літератури.
2. Течії світового романтизму.
3. Філософська основа романтизму.
4. Естетика і поетика романтизму.
5. Жанрова система романтичної літератури.
6. Періоди та осередки німецького романтизму.
7. Творчість Новаліса.
8. Творчість Гельдерліна.
9. Творчість Клейста.

10. Людвіг Тік. «Кіт у чоботях».
11. Г. Гейне. «Книга пісень».
12. Г. Гейне. «Німеччина. Зимова казка».
13. Повість-казка Гофмана «Малюк Цахес».
14. Творчість Гофмана. «Золотий горнець».
15. Гофман. «Життєва філософія кота Мурра».
16. Література Франції періоду Консульства і Першої імперії. Творчість Рене Шатобріана.
17. Становлення французького романтизму. Творчість Жермени де Сталь та Б. Констана.
18. Література Франції періоду Реставрації. Творчість А. де Ламартіна. А. де Віньї.
19. А. де Мюссе «Сповідь сина віку». Жанрові особливості.
20. Теоретичні маніфести романтизму (Ж. Де Сталь, В. Гюго).
21. Творчість Жорж Санд («Консуело» та інші твори).
22. В. Гюго – романіст. «Собор Паризької Богоматері».
23. Творчість Нерваля.
24. Особливості розвитку романтизму в Англії. Дві генерації поетів.
25. «Озерна» школа в англійському романтизмі. Збірка «Ліричні балади».
26. Колрідж. «Поема про старого Мореплавця».
27. Колрідж. Незакінчені поеми «Крістабель», «Кубла-хан».
28. Творчість В. Блейка. («Пісні невідання», «Пісні пізнання»).
29. Лірика Дж. Байрона.
30. Поема Байрона. «Паломництво Чайльд Гарольда».
31. «Східні» поеми Байрона як зразок романтичних поем.
32. Творчість Шеллі («Королева Маб», драма «Визволений Прометей»).
33. Творчість В. Скотта. Аналіз одного з романів.
34. Особливості поезій Джона Кітса.
35. Особливості лірики Шеллі.
36. Два етапи розвитку романтизму в Америці. Представники.
37. Ф. Купер. Пенталогія про Шкіряну Панчоку.
38. Е. По – зачинатель детективного жанру. («Чорний кіт», «Вбивство на вулиці Морг»).
39. Містичні новели Е. По. Готична поетика творів.
40. Поетична спадщина Е. По.
41. Характеристика роману «Червона літера» Н. Готорна.
42. Особливості новелістики В. Ірвінга («Сонна лощина», «Ріп Ван Вінкль»).
43. Г. Мелвілл. «Мобі Дік, або Білий кит».
44. Особливості польського романтизму. Українська школа поезії.

45. Балади, ліро-епічні поеми А. Міцкевича.
46. «Кримські сонети» А. Міцкевича.
47. Творчість Ю. Словацького. Українські мотиви у творах польського митця.
48. Творчість М. Гоголя. Збірка «Вечори на хуторі біля Диканьки».
49. Повість М. Гоголя «Тарас Бульба».

VI. Шкала оцінювання (максимум 100 балів)

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90 – 100	Відмінно	A	відмінне виконання
82 – 89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75 - 81	Добре	C	загалом хороша робота
67 -74	Задовільно	D	непогано
60 - 66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1 – 59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

Критерії оцінювання:

5 балів – здобувач освіти володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, добре володіє спеціальною термінологією, уміє ілюструвати відповідь прикладами, знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв’язувати проблеми;

4 бали – знання здобувача є достатньо повними, він правильно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, вміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв’язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями;

3 бали – здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. З допомогою викладача студент здатний аналізувати, порівнювати, робити висновки, вміє застосувати знання при виконанні завдань прикладного характеру за зразком;

2 бали – здобувач освіти розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило;

1 бал – здобувач освіти здатний відтворити матеріал відповідно до тексту підручника або пояснення викладача, повторити за зразком певну операцію.

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Монографії, посібники, словники, довідники

1. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. [за ред. М. Зубрицької]. Львів, 2001.

2. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох; [пер. з англ. під загальною редакцією Р. Семківа]. Київ, 2007.
3. Ісаєва О. О. Вивчення літератури в цифрову епоху: про реалії сьогодення і перспективи в майбутньому. *Всесвітня література в школах України*. 2016. № 1 (415).
4. Ісаєва О. О. Читацькоцентрична парадигма вивчення літератури в школі. *ШБІЦ*. 2016. № 5.
5. Клименко Ж. В. Шкільний курс «Зарубіжна література» як чинник формування української національної ідентичності учнів. *Всесвітня література в школах України*. 2016. № 7/8.
6. Клименко Ж. В. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи. Київ, 2006.
7. Клименко Ж. В. Формування компаративістської компетентності учнів у процесі вивчення світової літератури. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2011. № 6.
8. Ковбасенко Ю. І. Поглиблене вивчення літератури і новітні педагогічні вимірювання. *Вітчизняна філологія: теоретичні та методичні аспекти вивчення*. Вип. 5. Черкаси, 2015.
9. Літературознавча енциклопедія: у 2-х томах [автор-укладач Ю. І. Ковалів]. Київ, 2007.
10. Матвійшин В. Г. Український літературний європеїзм. Київ, 2009.
11. Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури: Навчально-методичний посібник. Львів, 2011.
12. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах: підручник. Київ, 2010.
13. Моклиця М. Модернізм у творчості письменників ХХ ст. Зарубіжна література. Луцьк, 1999.
14. Наливайко Д., Шахова К. Зарубіжна література ХІХ сторіччя. Доба романтизму: Підручник. Тернопіль: Навчальна книга–Богдан, 2001.
15. Ніколенко О. М. Компетентнісний підхід до викладання зарубіжної літератури. *Зарубіжна література*. 2016. № 6. С. 4–9.
16. Павличко С. Д. Зарубіжна література: дослідження та критичні статті. Київ, 2001.
17. Професія – вчитель літератури: Словник-довідник [упор. Т. Чередник]. Тернопіль, 2009.
18. Ситченко А. Л. Методика викладання літератури: термінологічний словник [за ред. А. Л. Ситченко] / А. Л. Ситченко, В. І. Шуляр, В. В. Гладішев. Київ, 2008.
19. Словник художніх засобів і тропів [автор-укладач В. Ф. Святовець]. Київ, 2011.
20. Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи. Антологія [за заг. ред. Д. С. Наливайка]. Київ, 2009.
21. Таранік-Ткачук К. В. Від Вітмена до Маркеса: Матеріали до уроків зарубіжної літератури. Тернопіль, 2005.

22. Таранік-Ткачук К. В. Стилiстичний аналіз художнього твору на уроках зарубiжної лiтератури. Київ, 2008.
23. Чижевський Д. І. Порiвняльна iсторiя слов'янських лiтератур. Київ, 2005.
24. Шалагінов Б. Б. Зарубiжна лiтература вiд античностi до початку ХІХ сторiччя: Iсторико-естетичний нарис. Київ, 1994.
25. Шалагінов Б. Б. Класики i романтики: штудії з iсторії нiмецької лiтератури ХVІІІ–ХІХ столiть. Київ : ВД Києво-Могилянська академiя, 2013.
26. Штейнбук Ф. М. Методика викладання зарубiжної лiтератури в школі: Навчальний посiбник. Київ, 2007.

Періодичні видання

1. Всесвіт: Український журнал iноземної лiтератури. URL: <http://vsesvit-journal.com>
2. Всесвітня лiтература в сучасній школі. URL: <https://www.ra-ou.com.ua/index.php?id=6>
3. Зарубiжна лiтература в школах України: науково-методичний журнал. URL: <http://zl.kiev.ua/arhiv-nomerov/>
4. Слово i Час: науково-теоретичний журнал. URL: <http://www.slovoichas.in.ua>